

Beleidsplan

Voor- en vroegschoolse educatie

Versiedatum	01-01-2020
Datum laatste wijziging	14-02-2020
Evaluatie datum	14-01-2020
Proces eigenaar	Beleidsmedewerker

KombinoCare Kinderdagverblijf | Raadhuisstraat 17, 4631 NA Hoogerheide

T: (0) 164 620 175 | E: info@kombinocare.nl | www.kombinocare.nl

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Wat is VVE	4
2.1 De voorwaarden van VVE	4
2.2 Uk en Puk	5
2.2.1 Pop Puk	5
2.2.2 Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling	6
2.2.3 Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad	6
2.2.4 Responsief gedrag Pedagogisch medewerker	6
2.3 Het kind centraal	7
3. Elk kind in beeld	8
3.1 Observaties	8
3.1.1 Groepsobservaties	9
3.2 Mentorschap	9
3.3 Oudergesprekken	9
3.4 Signaleren	10
3.5 Logopedische screening	10
3.6 Externe begeleiding	10
4. Kwaliteit van VVE	10
4.1 Kwaliteit van de beroepskrachten	11
4.1.1 Afstemming educatief handelen van de leidsters	11
4.1.2 Bevorderen van interactie tussen de kinderen	11
4.1.3 Interactief voorlezen	12
4.2 Groepsgrootte en leeftijdsopbouw	12
4.3 Voldoende VVE tijd	12
4.4 Inrichting van de ruimte	13
4.5 Werken met een doelgerichte planning	14
4.5.1 Planmatig werken volgens het VVE programma	15
4.5.2 Planmatig werken door gebruik van persoonlijke ontwikkelplannen	16
4.5.3 Afstemmen van niveauverschillen tussen kinderen	16
4.5.4 Kwaliteitsvergaderingen	16
4.5.5 Intervisie en kindbespreking	17
4.5.6 Overkoepelend	17
5. Ouderbetrokkenheid	17
6. Partners	18
6.1 Samenwerking met de gemeente Woensdrecht	18
6.1.1 Boekstart	18
6.1.2 To-Taalhuis	19
6.1.3 Werkvloeroverleg scholen, kinderdagverblijven & peuterspeelzalen	19
6.2 Overdracht basisscholen	19

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) van Kinderdagverblijf KombinoCare. Hierin kunt u lezen hoe wij invulling geven aan Voorschoolse Educatie.

Dit VVE beleidsplan is bestemd voor ouders, medewerkers, stagiaires, beleidsambtenaren, onderwijskrachten en andere belangstellende. Het beleidsplan geeft inzicht in de doelstellingen en activiteiten.

Ouders worden aan de hand van het beleidsplan geïnformeerd over de uiting van het VVE aanbod en hoe wij dit vertalen naar onze visie.

In het kader van voorschoolse educatie en doorgaande leerlijnen is het voor het basisonderwijs van belang te weten wat wij op dit terrein te bieden hebben.

Ons kinderdagverblijf heeft een duidelijke rol in de sluitende aanpak van 0-4 jarige en de doorgaande ontwikkelingslijn van het kind. De reden dat wij kiezen voor het aanbieden van voorschoolse educatie is omdat wij de meerwaarde van een goed peuteraanbod zien. Kinderen zijn nieuwsgierig en willen dingen te weten komen, ze willen leren en op avontuur. Vanuit deze leergierigheid ontwikkelen zij zich. Ons programma wordt dan ook niet alleen aan de VVE geïndiceerde kinderen aangeboden, maar aan ieder kind bij KombinoCare.

Het VVE beleidsplan is de basis voor het werkplan op locatie. Het VVE beleidsplan is nooit af. Het is in ontwikkeling. Nieuwe ervaringen en inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van de kinderen en de begeleiding daarin, zijn voor directie, medewerkers en ouders reden om dit VVE beleidsplan met regelmaat te bekijken en indien nodig aan te passen.

2. Wat is VVE

VVE is door de Overheid in het leven geroepen om ervoor te zorgen dat kinderen met een (taal)achterstand spelenderwijs een gestructureerd programma aangeboden krijgen zodat ze een goede start kunnen maken op de basisschool. VVE is een manier van werken binnen de kinderopvang, waarbij we bewust de verschillende ontwikkelingsgebieden van de kinderen stimuleren door middel van spel en activiteiten. KombinoCare werkt met het VVE programma Uk en Puk dat in de gemeente Woensdrecht door alle instanties wordt gehanteerd, zo sluiten de voor- en vroegschoolse educatie goed op elkaar aan.

Voorschools is de periode van 2,5 tot 4 jaar en vroeg schools is de periode in groep 1 en 2. Peuters die VVE volgen worden ook wel doelgroepkinderen of doelgroep peuters genoemd. De gemeente bepaald of een kind voor VVE in aanmerking komt. Een kind dat in aanmerking komt voor VVE, bij KombinoCare, heeft recht op 10 uur VVE per week. Vanaf juli 2020 veranderd dit aanbod naar 16 uur per week. Dit is berekend op een 40 weken durend jaar. Wanneer een kind de volledige 52 weken in een jaar naar KombinoCare komt, kunnen deze uren wat meer verspreid worden. Onderliggende eis is dat er aan de aanbodsverplichting van 960 uur per jaar wordt voldaan en er niet meer dan 6 uur VVE op een dag wordt aangeboden.

2.1 De voorwaarden van VVE

Als opvolger van de wet OKE (ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie) is het 'Besluit basisvoorwaarden VE' vanaf augustus 2017 ingegaan. Dit besluit definieert Voor- en vroegschoolse educatie als volgt; "uitvoering van een door het college [van burgemeester en wethouders] gesubsidieerd programma dat gericht is op het verbeteren van de voorwaarden voor het met succes instromen in het basisonderwijs voor kinderen die nog niet tot een school kunnen worden toegelaten".

Peuters met een (risico op) taalachterstand krijgen door middel van VE spelenderwijs een stimulerend en taalrijk aanbod met behulp van een vve-programma. Daarin wordt op gestructureerde en samenhangende wijze hun ontwikkeling gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek, en op sociaal-emotioneel vlak. Hierdoor kunnen deze kinderen een betere start op de basisschool maken en kan een onderwijsachterstand later mogelijk worden voorkomen of verminderd.

2.2 Uk en Puk

Uk en Puk is een totaalprogramma dat zich richt op de brede ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar. KombinoCare heeft voor de Uk en Puk methode gekozen omdat dit programma vanaf 0 jaar is, en daarmee vooral gericht op kinderdagverblijven. Van een pasgeboren baby die totaal afhankelijk is van anderen, tot een 4-jarig kind die trots aan zijn eerste schooldag begint; kinderen van 0-4 jaar maken een gigantische ontwikkeling door. Ze leren tijgeren, kruipen, lopen, fietsen, brabbelen, praten, zingen, spelen, nadoen en delen. Uk en Puk geeft kinderen de ruimte en de vrijheid om spelend de wereld te verkennen en om in een veilige omgeving zelf op onderzoek uit te gaan.

Spelen staat centraal in Uk en Puk, want spelen is ontdekken en spelen is groeien. Taalontwikkeling staat daarbij voorop; spreken, luisteren en uitbreiding van de woordenschat. Tijdens de activiteiten krijgen peuters begrijpelijke taal aangeboden in een betekenisvolle situatie. Ook voor taalvaardige kinderen is Uk en Puk uitdagend, omdat het verdiepende activiteiten bevat.

Met Uk en Puk werken we aan de hand van een thema dat steeds 6 weken duurt. De diverse thema's passen binnen de belevingswereld van de kinderen en bevatten uitdagende en speelse activiteiten voor iedere dag. Binnen ieder thema wordt door middel van activiteiten aandacht besteed aan de volgende ontwikkelingsgebieden;

- Spraak- en taalvaardigheid
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Motorisch en zintuiglijke ontwikkeling
- Eerste rekenprikkels

De methode biedt ons ruimte om de activiteiten naar eigen inzicht aan te passen binnen het bestaande dagritme en de belevingswereld van de kinderen. Uk & Puk leert baby's, dreumesen en peuters zo nieuwe vaardigheden door actief bezig te zijn en lekker te spelen. Op deze manier legt Uk & Puk een stevige basis voor het basisonderwijs.

In de gemeente Woensdrecht is er een doorgaande lijn naar het vroegschoolse programma Puk&Co, waar de basisscholen mee werken.

2.2.1 Pop Puk

Op het moment dat KombinoCare met Uk en Puk is gestart kwam de pop Puk bij ons op de groep wonen. In de meeste activiteiten speelt Puk een centrale rol. Puk is geïntegreerd in het dagritme van KombinoCare. Puk start de dag mee op, Puk gaat mee aan tafel, Puk doet mee met knutselactiviteiten en Puk speelt mee buiten.

Daarnaast maakt Puk altijd wel iets mee dat de kinderen herkennen.

Puk biedt troost en is het vriendje bij wie baby's, dreumesen en peuters zich veilig voelen. Puk is het speelkameraadje van de kinderen, waardoor Puk voor veel kinderen de drempel iets lager maakt om mee te doen aan de activiteiten.

2.2.2 Het activiteiten aanbod gericht op de taalontwikkeling

Het activiteiten aanbod is gevarieerd en sluit aan bij de belevingswereld van het kind. De taalontwikkeling en taalstimulering staan bij ieder thema centraal. Tijdens het vrij spel stimuleren de leidsters de taalontwikkeling door samen met de kinderen te spelen en tijdens dit samenspel het handelen te benoemen, waardoor kinderen nieuwe woorden leren en zicht krijgen in de zinsopbouw. Daarnaast wordt er veel voorgelezen en gezongen, is er aandacht voor versjes en worden kinderen in de kring gestimuleerd iets te vertellen. De speelhoeken zijn uitdagend ingericht: voorwerpen in de speelhoeken en de overige ruimte worden benoemd en zijn herkenbaar voor de kinderen. In het kader van de ontluikende geletterdheid zijn speelgoedbakken gelabeld. Ook vormt taal de rode draad bij alle overige momenten zoals samen eten, buiten spelen, verzorging, knutselen etc.

2.2.3 Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad

Het aanbod wordt per thema eenvoudig opgestart, waarna gedurende het thema een opbouw in moeilijkheidsgraad volgt. Het aanbod verschilt per leeftijdscategorie en wordt gedifferentieerd naar ontwikkelingsniveau. De Pedagogisch medewerker benaderd de kinderen op een, bij het ontwikkelingsniveau van het kind, passende wijze. Kinderen die achterblijven in hun ontwikkeling worden in kleine groepjes of individueel gestimuleerd in de ontwikkeling passend binnen het programma Uk en Puk. Bijvoorbeeld door de activiteit, voor het starten van de groepsactiviteit, alvast even te introduceren aan het kind zodat het gemakkelijker meekomt. Of door extra herhaling.

2.2.4 Responsief gedrag Pedagogisch medewerker

Binnen het werken met Uk en Puk en het hiermee stimuleren van de ontwikkeling van jonge kinderen, is de houding van Pedagogisch medewerkers naar de kinderen toe, van groot belang.

Allereerst is de Pedagogisch medewerker sensitief; ze is gevoelig voor de signalen die het kind uitzendt. De pedagogisch medewerker probeert aan te voelen en te begrijpen wat het kind wil, doet of bedoeld.

Daarnaast is ze responsief. Ze reageert positief op de signalen van de kinderen. De Pedagogisch medewerker reageert op het niveau van het kind, non-verbaal of verbaal, als een kind aandacht vraagt en laat hiermee haar beschikbaarheid zien. De Pedagogisch medewerker heeft een luisterende houding, gaat in op wat een kind te vertellen heeft, of het initiatief dat een kind neemt. Ze toont interesse in de belevingswereld van het kind en benaderd het kind op kind hoogte. Het kind voelt zich hierdoor gewaardeerd, begrepen en serieus genomen.

2.3 Het kind centraal

Uk en puk is niet moeilijk, maar wel doordacht. Door 0 tot 4 jarigen de ruimte, vrijheid en het vertrouwen te geven om zelf op ontdekking te gaan en hun spel op de juiste manier aan te moedigen, maken zij op natuurlijke wijze een brede ontwikkeling door. Speel, ontdek en groei..

Plezier, veiligheid en vertrouwen zien we bij KombinoCare als basis voor kinderen om zich te kunnen ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk om actief te kijken en te luisteren naar kinderen en hen te stimuleren om hun eigen mogelijkheden te ontdekken. Het welbevinden van het kind staat daarom centraal. Als het kind zich goed en vertrouwd voelt kan het genieten van wat er allemaal te beleven is en zich zo optimaal ontwikkelen.

Bij kinderdagverblijf KombinoCare zijn we ons ervan bewust dat het opvangen van uw kind automatisch het mede opvoeden van uw kind is. Wij bieden meer dan alleen opvang in de zin van zorg voor voeding en slaap. Belangrijk en leuk vinden we het geven van liefde, warmte en aandacht aan uw kind. We hebben oog voor diens behoeften, kwaliteiten en ontwikkeling. Als uw kindje dingen wil ontdekken, weten, oefenen of proberen zullen we dat stimuleren aan de hand van bepaalde waarden en normen.

Het respecteren van uw kind zoals het is, is een belangrijk uitgangspunt bij kinderdagverblijf KombinoCare. Het is van groot belang tijdens de ontwikkeling. De kinderen willen zich net als ieder ander, erkend en gewaardeerd voelen.

Naast de uitvoering van onze pedagogische doelstelling wordt er binnen kinderdagverblijf KombinoCare expliciet aandacht besteed aan de ontwikkeling van de peuters en het signaleren van eventuele ontwikkelingsachterstanden.

Door inzet van het programma 'Voor- en Vroegschoolse Educatie' bieden we de kinderen een betere start positie op de basisschool.

De pedagogische doelstelling van Kinderdagverblijf KombinoCare luidt als volgt: Kinderdagverblijf KombinoCare stelt zich ten doel: het bieden van verantwoorde opvang voor kinderen van 10 weken tot en met 4 jaar. Dit houdt in dat kinderen en ouders zich zo snel mogelijk vertrouwd voelen bij Kinderdagverblijf KombinoCare.

3. Elk kind in beeld

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Om de ontwikkeling van een kind te volgen is het belangrijk te observeren.

De beginsituatie van elk kind dat de groep bezoekt, wordt vastgelegd aan de hand van een kennismakingsgesprek en het daarbij behorende intakeformulier. De Pedagogisch medewerker vult samen met de ouders dit formulier in. In dit gesprek worden kind-, ontwikkelings- en opvoedingskenmerken besproken en genoteerd.

3.1 Observaties

Alle peuters worden geobserveerd met behulp van de KIJK! methode. Dit geeft Pedagogisch medewerkers houvast om de ontwikkeling van kinderen in beeld te brengen op alle ontwikkelingsgebieden op een bepaald moment. Het ontwikkelingsniveau wordt door gebruik van dit instrument vastgesteld. De medewerkers observeren de volgende ontwikkelingsgebieden;

- Sociaal-emotionele ontwikkeling, o.a. de mate van welbevinden en zelfvertrouwen.
- Speel- en leergedrag, o.a. de spanningsboog, de mate van betrokkenheid en doorzettingsvermogen.
- Taalontwikkeling, o.a. de uitspraak, het taalbegrip en de belangstelling voor – geschreven taal.
- Oriëntatie, o.a. het herkennen van vormen en kleuren, het verkennen van cijfers middels liedjes en spelletjes.
- Werken, o.a. de mate van taakgerichtheid, motivatie en initiatief hierin.
- Centrale tafelmomenten en kringactiviteiten, o.a. de mate van betrokkenheid, instructiegerichtheid en het om kunnen gaan met regels en afspraken tijdens deze centrale activiteiten.
- Motoriek, o.a. grove motoriek, fijne motoriek, maar ook of het kind plezier beleeft aan bewegingsactiviteiten.
- Zelfredzaamheid, o.a. de mate waarin het kind zelfstandig kan eten en drinken en kan participeren aan het aan- en uitkleden.

Van ieder kind worden minimaal twee keer per jaar observatiegegevens geregistreerd. Zo wordt inzichtelijk gemaakt of de ontwikkeling verloopt volgens verwachting, achterblijft of juist een voorsprong laat zien.

Naast deze structureel geplande observaties, vanuit een vastgesteld model, zijn de dagelijkse observaties van de pedagogisch medewerkers belangrijk. Door elke dag elk kind te observeren op welbevinden en betrokkenheid, krijgt de pedagogisch medewerker een steeds completer beeld van het kind als totaal: welke talenten heeft het kind, wat heeft het kind (van mij, als pedagogisch medewerker) nodig, waar zit het kind in zijn algehele ontwikkeling.

3.1.1 Groepsobservaties

De pedagogisch medewerkers observeren het welbevinden van de groep als geheel. Zij observeren de sfeer in de groep, het spelen, de activiteiten, het gebruik van de ruimte, de relaties van kinderen onderling en hun betrokkenheid op elkaar, de structuur in de groep en de regels. De observatie- en registratiegegevens vormen de basis voor een gericht aanbod op de groepen. Daarbij leggen ze het fundament voor de afstemming van het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers richting de groep en naar elk kind afzonderlijk.

3.2 Mentorschap

Aan ieder kind zijn twee mentoren toegewezen. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. De mentor voert de structureel geplande observaties en oudergesprekken uit. De mentor is direct betrokken bij de ontwikkeling van het kind en heeft daardoor een belangrijke rol. De combinatie van kindvolgend werken, ontwikkelingsgericht werken en de inzet van de mentor, maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en tijdig kunnen worden gesignaleerd.

3.3 Oudergesprekken

De mentor nodigt de ouders uit voor de oudergesprekken. Het eerste gesprek is een kennismakingsgesprek. In dit gesprek worden kind-, ontwikkelings- en opvoedingskenmerken besproken en genoteerd. Na 6 weken wordt met de ouders de eerste periode van het kind op de groep te geëvalueerd, aan de hand van de dagelijkse observaties die de pedagogisch medewerkers hebben gedaan. Het welbevinden en de betrokkenheid van het kind zijn belangrijke gespreksonderwerpen. Daarna vindt jaarlijks een gesprek plaats aan de hand van de KIJK! methode die KombinoCare gebruikt, met als laatste moment op een leeftijd van 3 jaar en 10 maanden. Welbevinden en betrokkenheid zijn ook dan belangrijke gespreksonderwerpen. Ouders wordt in deze gesprekken ook het belang uitgelegd om thuis aan de slag te gaan met hun kind. Er wordt besproken hoe ze dat kunnen doen en op welke wijze ze de materialen, tips en adviezen van de groep daar bij kunnen gebruiken. Daarnaast is er natuurlijk ruimte voor ouders om in te brengen waar zij het in relatie tot hun kind graag over willen hebben. Tijdens het laatste gesprek, wanneer het kind 3 jaar en 10 maanden is, wordt het overdrachtsformulier voor de basisschool met ouders besproken.

Ouders van peuters met een VVE indicatie, doelgroep peuters, worden naast de hierboven beschreven oudergesprekken, elke drie maanden uitgenodigd voor een gesprek om de ontwikkeling van hun kind te bespreken aan de hand van het persoonlijk ontwikkelplan van hun kind. Samen met ouders wordt de extra ondersteuning die het kind heeft gekregen geëvalueerd en wordt voor de periode die gaat komen uitgelegd

hoe de ondersteuning vormgegeven zal worden en wat hierin verwacht wordt van ouders. Het ontwikkelplan wordt waar nodig bijgesteld en aangevuld en wordt na overeenstemming ondertekend door de ouders en de mentor.

Ouders kunnen altijd een extra gesprek aanvragen met de mentor, wanneer zij meer tijd of privacy nodig hebben om iets te bespreken.

Van alle oudergesprekken worden gespreksverslagen gemaakt en deze worden bewaard in het kinddossier.

3.4 Signaleren

Vroeg signalering bij jonge kinderen is een belangrijk aandachtspunt binnen VVE op de groep. Doordat Pedagogisch medewerkers dagelijks de kinderen observeren en daarnaast structureel gebruik maken van de observatie methode KIJK!, kunnen zij zorg vroegtijdig signaleren. Als er zorg is ontstaan op een ontwikkelingsachterstand bij een kind, wordt ten eerste binnen het team gekeken welke Pedagogisch medewerker hierin deskundig is en zou kunnen adviseren. Daarnaast kan de expertise worden ingezet van een intern of extern begeleider.

3.5 Logopedische screening

In de Gemeente Woensdrecht is er de mogelijkheid voor alle peuters om door logopedisten een keer geobserveerd te worden op het gebied van taalontwikkeling/taalachterstand. Hiervoor geven ouders uiteraard eerst toestemming. Het doel is om de taal- en spraakontwikkeling van het kind in kaart te brengen. Als het wenselijk blijkt te zijn, zijn er vervolgens mogelijkheden om observatie en advisering aan te bieden aan de ouders en de pedagogisch medewerkers.

3.6 Externe begeleiding

Wanneer de zorgvraag zodanig is dat de deskundigheid die KombinoCare in huis heeft, ontoereikend is, zal deze kennis in huis worden gehaald. Dit wordt altijd besproken met de ouders en de intern begeleider

4. Kwaliteit van VVE

De kwaliteit van VVE is medebepalend voor de effectiviteit ervan. Daarom is het van belang dat aan alle randvoorwaarden wordt voldaan. Medewerkers van KombinoCare bezitten over de geschikte vaardigheden om kinderen de juiste start te kunnen bieden. Onze medewerkers zijn VVE gecertificeerd, beschikken over taalniveau 3F en zijn KIJK! (kind-volgsysteem) geschoold. Ook de ruimte moet voldoen aan een bepaalde norm; het moet veilig, gestructureerd, stimulerend en betekenisvol zijn. Daarnaast is het belangrijk dat de ruimte past bij de verschillende leeftijden binnen de groep. Om het aanbod van VVE zo effectief mogelijk te maken, worden ook ouders geïnformeerd, geïnspireerd en betrokken bij ons programma.

4.1 Kwaliteit van de beroepskrachten

Er zijn voor leidsters voldoende mogelijkheden om goed met het Uk en Puk programma te leren werken. Iedere medewerker heeft de basis Uk en Puk training gevolgd, of gaat deze volgen en worden hiernaast op hun handelen gecoacht door de pedagogisch coach. Wanneer er nog niet-geschoolde medewerkers in dienst zijn is de verhouding op de groep als volgt; wanneer er 2 medewerkers op de groep staan is er te minste één van hen VVE geschoold, wanneer er 3 medewerkers op de groep staan zijn er ten minste twee van hen VVE geschoold. Er is een opleidingsplan opgesteld dat inzage geeft in het traject dat de medewerkers volgen voor meer verdieping in VVE. Dat bestaat o.a. uit cursussen, trainingen en/of intervisies. Jaarlijks wordt dit plan door KombinoCare geëvalueerd en geactualiseerd.

Daarnaast beschikken alle medewerkers over een opleidingsniveau van minimaal PW niveau 3 en aantoonbaar Nederlandse taal niveau 3F op spreek- en gespreksvaardigheid, luistervaardigheid en leesvaardigheid.

Zo voldoen de medewerkers aan alle eisen om het spelen, ontmoeten, ontwikkelen, signaleren en ondersteunen van en bij kinderen mogelijk te maken.

4.1.1 Afstemming educatief handelen van de leidsters

Pedagogisch medewerkers die samen op de groep werken, stemmen het handelen op elkaar af. Ze handelen volgens de afspraken die vastgesteld zijn in het pedagogisch beleid en VVE beleidsplan.

Per thema wordt het handelen, gericht op de uitvoering van het specifieke activiteiten aanbod, besproken en aan de hand hiervan worden de taken verdeeld. De kinderen worden tijdens hun spel geobserveerd waardoor een pedagogisch medewerker weet wat ieder kind nodig heeft om een stapje verder te komen in zijn of haar ontwikkeling. Deze observaties worden met alle medewerkers, maar voornamelijk de mentor van het kind, gedeeld. Zodat iedereen op de hoogte is van de actuele ontwikkeling van het kind.

De onderlinge taakverdeling in het educatief handelen vloeit daarnaast gedeeltelijk voort uit het mentorschap dat aan iedere pedagogisch medewerker toegekend is. De vorderingen en informatie uit observaties van de kinderen komen in de structurele kindbesprekingen aan bod, waarop het educatief handelen van de pedagogisch medewerkers waar nodig bijgesteld wordt.

4.1.2 Bevorderen van interactie tussen de kinderen

Het sociale verkeer is niet vanzelfsprekend. Veel kinderen komen pas op het kinderdagverblijf voor het eerst in aanraking met leeftijdsgenootjes. In de groep spelen de kinderen in eerste instantie naast elkaar, maar naar verloop van tijd komen ze elkaar tegen in hun spel en ontstaat er interactie.

Deze interactie, waarbij het initiatief bij de kinderen ligt is waardevol en de kinderen moeten de gelegenheid krijgen hierin zelf hun weg te vinden. De pedagogisch medewerker is op de achtergrond aanwezig om de kinderen te begeleiden, stimuleren en te betrekken bij de interactie. Zij doet dit bijvoorbeeld door middel van het stellen van open vragen waardoor het kind geprikkeld wordt om na te denken. Doordat de pedagogisch medewerker zelf ook meespeelt bevordert ze het samenspel en wederkerigheid in het spel van de kinderen. Wanneer de Pedagogisch medewerker een positieve interactie tussen kinderen opmerkt, belooft zij dit.

4.1.3 Interactief voorlezen

De Pedagogisch medewerkers maken gebruik van interactief voorlezen. Aan ieder thema wordt een boek gekoppeld dat hier betrekking op heeft. De pedagogisch medewerker maakt bij dit boek een vertel tafel of gebruikt handpoppen en/of andere attributen om het verhaal tot leven te blazen. Wij hebben ondervonden dat kinderen op deze manier veel geïnteresseerder zijn in een verhaal, het beter tot zich kunnen nemen, zich kunnen inleven en het zo veel sneller begrijpen.

4.2 Groepsgrootte en leeftijdsopbouw

KombinoCare heeft één verticale groep bestaand uit maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 10 weken t/m 4 jaar oud. Qua bezetting draait 1 pedagogisch medewerker op maximaal 5 kinderen en 3 medewerkers op maximaal 16 kinderen (rekentool). KombinoCare biedt dagelijks VVE aan gedurende het dagprogramma. Per dag zijn er maximaal 2 vrijwilligers en/of stagiaires aanwezig op de groep.

Stamgroep	Max. aantal kinderen	Aantal gekwalificeerde pm's	Max. aantal stagiaires/vrijwilligers
Kabouterpark	16	3	2

* Voor het berekenen van de beroepskracht – kind ratio gebruiken wij de rekentool. De rekentool berekend hoeveel pedagogisch medewerkers op de groep moeten staan. De rekentool is gepubliceerd op de website van rijksoverheid; <https://1ratio.nl/bkr/#/>.

4.3 Voldoende VVE - tijd

Doelgroep kinderen worden door ons opgevangen in één verticale groep. Hierbij zorgen wij ervoor dat het mogelijk is dat ieder kind 16 uur per week voorschoolse educatie aangeboden krijgt. Dit realiseren wij door 10 dagdelen per week VVE aan te bieden, waarbij één dagdeel gemiddeld 3 uur omvat. Per dag geldt er een maximum van 6 uur effectieve VVE tijd per kind. Dit aanbod is gebaseerd op de norm om ieder kind 960 uur VVE per jaar aan te bieden en realiseren wij door bij ieder VVE geïndiceerd kind vooraf een contract op te stellen waarbij het aantal uren VVE aanbod per week vastgelegd worden.

Daarnaast zijn wij gedurende de dag altijd bezig met het UK & PUK programma. Zo zorgen we ervoor dat er niet alleen kansen gecreëerd worden maar spelen ook in op de kansrijke momenten en wordt de taal- spraakontwikkeling van ieder kind optimaal gestimuleerd.

4.4 Inrichting van de ruimte

Jonge kinderen willen de wereld om zich heen ontdekken. Een rijke omgeving is een belangrijke voorwaarde om VVE kwalitatief goed te kunnen laten uitvoeren. Onze ruimte is dan ook VVE-proof gemaakt.

Puzzels, boeken, constructiemateriaal, verkleedkleden etc. Alles moet binnen bereik en vooral zichtbaar zijn voor de kinderen. Omdat wij te maken hebben met een verticale groep waar ook baby's spelen kan niet alles binnen bereik zijn, maar zorgen wij er voor dat het overige materiaal wel zichtbaar is. Op deze manier bevorderen we het initiatief van kinderen tijdens het vrij spel en bieden we de kinderen meer kansen om nieuwe dingen te leren, ontdekken en vaardigheden op te doen.

Er is een verscheidenheid aan materialen, zowel echte materialen als materialen waarmee kinderen ontdekkingen kunnen doen, materialen die taal uitlokken.

KombinoCare heeft speelhoeken ingericht waarin specifieke herkenbare activiteiten plaatsvinden en de kinderen ook vrij kunnen spelen. In deze ruimtes komen de verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod:

- In de huishoek wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderd, door het spelen van een rollenspel, door samen te spelen, een rollenspel te bedenken en uit te voeren. Dit doet tegelijkertijd een beroep op de persoonlijkheidsontwikkeling van het kind.
- In de bouwhoek wordt de denkontwikkeling gestimuleerd en wordt de ruimtelijke oriëntatie bevorderd. Begrippen als hoog, laag, op, naast en onder komen voorbij. Zowel de taalontwikkeling als de ontwikkeling op het gebied van voorbereiden en rekenen worden gestimuleerd.
- De relaxhoek, een plek waar kinderen zich kunnen terug trekken om tot rust te komen, wanneer zij daar behoefte aan hebben. Deze hoek bevordert de persoonlijkheidsontwikkeling van het kind. Het kind mag de ruimte nemen, letterlijk en figuurlijk, om tot bezinning te komen en te kunnen ontspannen.
- Aan de knutsel tafel wordt de kunstzinnige ontwikkeling van het kind bevorderd. Kinderen zijn bezig met kleur, vorm, licht en ruimte. Hier wordt ook de fijne motoriek gestimuleerd, door te leren knippen, prikken en kleuren met stiften en potloden.

- In de leeshoek wordt de taalontwikkeling van het kind gestimuleerd. Kinderen kunnen zelf boekjes pakken en de geschreven wereld ontdekken, letters leren kennen, maar ook voorgelezen worden, waardoor de woordenschat wordt uitgebreid.
- Aparte ruimte voor één op één begeleiding. KombinoCare beschikt over een, speciaal ingerichte, aparte VVE ruimte. Over het algemeen hebben kinderen baat bij het spelen met leeftijdsgenootjes en leren zij hier meer van dan wanneer zij apart genomen worden. We streven er naar om het spel zo nodig te begeleiden in plaats van een kind apart te nemen. Maar wanneer we merken dat een kind hier baat bij heeft kan er voor gekozen worden om één op één met het kind een activiteit uit te voeren. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen wanneer een kind veel moeite heeft met het opbouwen van een vertrouwensband, we zorgen er dan voor dat er tussen pedagogisch medewerker en kind een band ontstaat zodat het kind op de groep steeds meer uit zijn comfort zone durft te stappen met de pedagogisch medewerker die hij vertrouwt er naast. Of wanneer een kind een grote achterstand heeft en moeite heeft met het meekomen in de groep. Dat kan een kind erg onzeker maken en komt de ontwikkeling niet ten goede. De pedagogisch medewerkers kunnen dan beslissen het kind apart te nemen en alvast kennis te laten maken met het doel van de activiteit voordat deze in de groep aan de orde komt. Het kind krijgt zo voorkennis en heeft daardoor meer kans om mee te komen tijdens een activiteit.

In relatie tot de thema's wordt de groepsruimte opnieuw aangepast. De ruimte wordt gedecoreerd met passende attributen, de themahoek of thematafel wordt ingericht en de andere hoeken kunnen ook aangepast worden passend bij het thema. Zo kan de huiskamer in de lente een bloemenwinkel worden of tijdens het thema 'Hatsjoe!' wordt het een ziekenhuis of dokterspraktijk. Tijdens het Thema knuffels zorgen we voor allerlei zachte materialen in de relaxhoek en creëren we bijvoorbeeld een snoezelruimte. De mogelijkheden zijn oneindig.

De speelhoeken en materialen zijn gelabeld met plaatjes en teksten, tijdens het opruimen is het voor de kinderen duidelijk waar, welk speelgoed hoort.

4.5 Werken met een doelgerichte planning

Om er voor te zorgen dat er voldoende rekening wordt gehouden met de verschillende leeftijdsgroepen bij KombinoCare (baby's, dreumesen en peuters), zorgen we dat er gestructureerd gewerkt wordt. Dit doen we door steeds te kijken hoe we met dagelijkse dingen, afgestemd om de belevingswereld en interesses van de kinderen, de ontwikkeling kunnen stimuleren.

KombinoCare stelt ieder jaar een jaarrooster op, waarop aangegeven is welke VVE thema's gedurende dat jaar aan bod komen. Dit rooster wordt in team vergaderingen besproken, geactualiseerd en geëvalueerd. Per thema wordt het activiteiten aanbod in een weekplanning weergegeven. Deze weekplanning dient als leidraad voor het activiteiten aanbod, er kan van afgeweken worden wanneer de pedagogisch medewerkers dit nodig achten. Bijvoorbeeld door iets wat op de groep speelt en beter past bij de belevingswereld van de kinderen op dat moment, of wanneer blijkt dat een activiteit meer of minder aandacht nodig heeft.

Daarnaast bespreken de pedagogisch medewerkers op dagelijkse basis hoe ze om gaan met de verdeling voor die dag qua VVE taken voor de peutergroep en de aandacht voor de baby's en peuters waar ook meer zorgtaken bij horen. Door dagelijks duidelijk te hebben wie hierin wat doet zorgen wij ervoor dat structuur geboden kan worden en ieder kind voldoende individuele aandacht krijgt en er ook ruimte is om VVE in de praktijk te brengen.

4.5.1 Planmatig werken volgens het VVE programma

Binnen UK en PUK is er aandacht voor de brede ontwikkelingsstimulering van alle kinderen in een grote groep, een kleine groep en individueel. In de thema planning wordt inzichtelijk gemaakt hoe het programma binnen een bepaald thema wordt ingevuld, welke doelen worden gesteld en op welke wijze aandacht is voor de zorg en begeleiding van kinderen.

UK & PUK werkt met thema's die aansluiten bij de belevingswereld van jonge kinderen. Bij elk thema zijn aansprekende activiteiten uitgewerkt voor 3 leeftijdsgroepen (0-1,5 jaar / 1,5 – 2,5 jaar / 2,5 – 4 jaar). De activiteiten zijn gevarieerd; spel, spel in een themahoek, ontdekken, knutselen, voorlezen, kring, expressie, bewegen en tijdens verzorgingsmomenten. Kinderen ontwikkelen zich op een speelse manier en de pop Puk helpt daarbij. Puk is het vriendje van de kinderen, hij biedt hen troost en is een maatje bij wie de kinderen zich veilig voelen.

UK en Puk biedt volop ruimte voor de eigen inbreng van Pedagogisch medewerkers. Bij KombinoCare starten we de dag op met dagritmekaarten. Deze hebben wij zelf ontwikkeld passend binnen het UK en Puk programma. Het geeft de kinderen houvast voor die dag en vertrouwen omdat ze weten wat er gaat gebeuren en wat er daarbij van hen verwacht wordt.

Daarnaast is er aanvullend materiaal beschikbaar zoals woordkaarten, voorlees knieboeken en kleurplaten. De pedagogisch medewerkers van KombinoCare ontwikkelen zelf ook ontwikkelingsmaterialen zoals dagkaarten waarop aangegeven staat welke dag het is, kaartjes waarop Puk te zien is met verschillende vormen, kleuren, cijfers en objecten om zo de kinderen op een speelse manier kennis te laten maken met rekenprikkel en kleuren etc.

4.5.2 Planmatig werken door gebruik van persoonlijke ontwikkelplannen

Wanneer de observaties daartoe aanleiding geven, wordt het activiteitenaanbod en de pedagogische aanpak van de Pedagogisch medewerkers afgestemd op de ontwikkelingsbehoefte van de kinderen. De specifieke aanpak wordt door de mentoren vastgelegd in een persoonlijk ontwikkelplan. Dit plan wordt opgesteld, uitgevoerd, geëvalueerd en tussentijds bijgesteld, volgens een vast tijdsplan. Het plan wordt altijd besproken met ouders, het is immers de bedoeling dat er wordt samengewerkt om het kind zo optimaal mogelijk te kunnen begeleiden in zijn ontwikkeling.

4.5.3 Afstemmen van niveauverschillen tussen kinderen

Bij het opstellen van de themaplanning wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingsbehoefte en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. In de zone van de naaste ontwikkeling dagen we kinderen uit om iedere keer een stapje verder te komen in de ontwikkeling. Deze stapjes worden gerapporteerd in observatie instrumenten of de persoonlijke rapportage van het kind. De themaplanning omschrijft activiteiten voor de kleine en de grote groep. Via individuele handelingsplannen wordt een plan van aanpak voor kinderen die extra zorg nodig hebben omschreven en uitgevoerd.

4.5.4 Kwaliteitsvergaderingen

Vier maal per jaar worden kwaliteitsvergaderingen georganiseerd door directie en pedagogisch coach. Tijdens deze vergaderingen worden onderwerpen besproken en verdiept met betrekking tot de visie en missie van KombinoCare als geheel en specifiek wat betreft VVE. Voor 2020 staan de volgende onderwerpen op de agenda; het vernieuwde VVE beleid, het kind volgsysteem KIJKI!, kindbespreking & activiteiten en groepsdoelen bespreken en evalueren. Tijdens de teamvergaderingen worden bevindingen van de GGD inspectie besproken, geëvalueerd en worden daaruit voortvloeiende verbeterpunten uitgewerkt.

4.5.5 Intervisie en kindbespreking

De mentoren houden maandelijks kindbesprekingen. Zij bespreken en evalueren ontwikkelplannen van de kinderen. Kindbesprekingen zijn sowieso geïntegreerd als vast onderdeel tijdens teamvergaderingen. De ontwikkeling van ieder kind wordt besproken, maar ook de acties die de Pedagogisch medewerkers de komende tijd met dit kind zullen ondernemen.

Een kindbespreking verloopt volgens het volgende patroon; hoe gaat het met dit kind, waar heeft dit kind extra aandacht nodig, welke actie is ondernomen, wat ging goed en wat ging niet goed t.a.v. de activiteit, kind, leidster en wat is de volgende stap.

De pedagogisch coach houdt intervisie met de Pedagogisch medewerkers. Het doel van intervisie is om de kwaliteit van het Pedagogisch handelen van de medewerkers te verhogen. Pedagogisch medewerkers leren tijdens intervisie om nog beter naar elk kind te kijken, zich bewust te zijn van eigen perspectieven en te reflecteren op eigen Pedagogisch handelen. Tijdens intervisie wordt advies aan elkaar gegeven, wordt gezamenlijk naar oplossingen gezocht voor Pedagogische vraagstukken of zorgen en komt de groep gezamenlijk tot nieuwe inzichten. Er wordt geleerd van en met elkaar.

4.5.6 Overkoepelend

Alle VVE-locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De GGD inspecteert op Pedagogisch handelen en scholing van de Pedagogisch medewerkers, de veiligheid en de hygiëne op de groep. Daarnaast legt de gemeente Woensdrecht verantwoording af aan de onderwijsinspectie over het gevoerde VVE beleid en de uitvoering daarvan. Waar nodig worden de verbeter suggesties van de inspecteur opgepakt en doorgevoerd. Op basis van de eerder beschreven kwaliteitsvergaderingen wordt gewerkt aan verbeteractiviteiten, de kwaliteit van het programma, de beschikbare en ingezette VVE-tijd en de specifieke zorg voor ieder kind. Jaarlijks evalueert de directie samen met de intern begeleider, de pedagogisch coach het VVE-beleid, alsmede het algemeen Pedagogisch beleid en de protocollen.

5. Ouderbetrokkenheid

Ouders vertrouwen hun kind toe aan Kinderdagverblijf KombinoCare. Wij vinden het belangrijk dat ouders correct en volledig geïnformeerd worden. Het beleid ten aanzien van de plaatsing en een aangenaam verblijf van de kinderen is in het Pedagogisch beleidsplan omschreven ondersteund door diverse protocollen.

Ouderbetrokkenheid achten we van groot belang. Ouders worden nauw betrokken bij de opvang van hun kind in ons kinderdagverblijf. Door middel van een intake formulier/gesprek krijgen wij inzicht in de situatie van de kinderen en kunnen wij inspelen op hun wensen en behoefte.

Ouders worden per thema geïnformeerd wat er op het kinderdagverblijf gedaan wordt en hoe zij daar thuis op kunnen inspelen. Middels een nieuwsbrief aan het begin van het jaar worden ouders op de hoogte gesteld van de thema planning voor het lopende kalenderjaar. Daarnaast krijgen ouders voorafgaand aan ieder thema een ouderbrief passend bij het thema en de vraag of zij middels hun beroep, hobby's etc. kunnen bijdragen aan het thema (denk hierbij bijvoorbeeld aan een kookworkshop of bezoekje aan de tandarts etc.). In de logeerkoffer van Puk, die iedere week met een ander mee gaat, is de ouderbrief ook bijgevoegd.

Tijdens de ophaalmomenten verteld de Pedagogisch medewerker kort aan welke ontwikkelingen er die dag gewerkt zijn en of er eventueel dingen zijn opgevallen. \

In de ontvangsthal staat ook een thema tafel, waarop bij ieder lopend thema passende attributen te vinden zijn. Dit stimuleert interactie tussen pedagogisch medewerkers, kinderen en ouders met betrekking tot het thema.

Vanuit de gemeente is er een project opgestart dat de mogelijkheid biedt een voorlees vrijwilliger langs te laten komen bij ouders. Wanneer wij merken dat ouders thuis ondersteuning kunnen gebruiken met betrekking tot het taalaanbod, bieden wij dit aan. De vrijwilliger zal aansluitend bij het thema komen voorlezen.

6. Partners

Om kwalitatief goede VVE te bieden werkt KombinoCare samen met externe partijen.

6.1 Samenwerking met de gemeente Woensdrecht

KombinoCare doet mee aan een aantal projecten van de gemeente Woensdrecht. Daarnaast kan er gekozen worden voor verschillende workshops, trainingen en bijeenkomsten.

6.1.1 Boekstart

Het algemene doel van dit project is het vergroten van de mate waarin wordt gelezen en het leesplezier van de kinderen, en de deskundigheid van de Pedagogisch medewerkers vergroten.

Specifieke doelstellingen van dit project zijn;

- Leesplezier kinderen
- Uitbreiding woordenschat
- Luistervaardigheid en concentratievermogen
- Fantasie en sociaal-emotionele vaardigheden
- Taal- en spraakontwikkeling
- Deskundigheid medewerkers
- Ouderbetrokkenheid

Door middel van twee trainingen is een medewerker van KombinoCare deskundig gemaakt op het gebied van het samenstellen van een boekencollectie, de inrichting van leestafels/hoeken en het voorlezen. De boekencollectie wordt regelmatig geactualiseerd. De training voorleescoördinator eindigt met een voorleesplan. Dit plan wordt gemonitord en jaarlijks aangepast.

6.1.2 To-Taalhuis

In het To-Taalhuis is iedereen, jong en oud, welkom die de Nederlandse taal wil oefenen. Binnen de gemeente Woensdrecht zijn er in alle kernen mogelijkheden om aan de slag te gaan met Taalvrijwilligers of groepslessen.

Wanneer ouders van kinderen met een taalachterstand, de taal niet voldoende beheersen om hun kind hierbij te ondersteunen en begeleiden, bieden wij de mogelijkheid om ze door te verwijzen naar het To-Taalhuis.

6.1.3 Werkvloeroverleg scholen, kinderdagverblijven & peuterspeelzalen

Vier keer per jaar neemt KombinoCare deel aan het VVE werkvloeroverleg van de gemeente Woensdrecht. In dit overleg worden veranderingen, vernieuwingen en ideeën met betrekking tot VVE besproken.

6.2 Doorgaande lijn naar de basisschool

Voor peuters is het een hele overgang van kinderdagverblijf of peuterspeelzaal naar de basisschool. Ook de stap van groep 2 naar groep 3 is groot. UK & PUK loopt door vanaf het kinderdagverblijf tot in groep 3. Dat is veilig en vertrouwd: de kinderen weten zo al enigszins wat hun in de nieuwe omgeving te wachten staat. Door de lange doorloop haalt u bovendien maximaal rendement uit de methode en bent u gegarandeerd van een doorgaande lijn in de ontwikkeling.

Wanneer een kind naar de basisschool gaat krijgen ouders de keuze voor een warme overdracht, alleen het doorsturen van de KIJK! rapportage of geen overdracht.

Bij een warme overdracht ligt de Pedagogisch medewerker, ofwel de mentor van het betreffende kind, het KIJK! rapport toe en geeft extra achterliggende informatie. Dit kan telefonisch of tijdens een fysiek gesprek. Dit verschilt per kind, en de keuze hiervan gaat in overleg.

Wanneer een kind extra begeleiding nodig heeft bij het starten op school zorgt KombinoCare er voor dat een Pedagogisch medewerker deze kan bieden. Er wordt overlegd met ouders en school, een gesprek gepland en een plan opgesteld zodat het kind vol vertrouwen kan starten op de nieuwe school.